

DOLINA ZAMKÓW I OGRODÓW

KOTLINA JELENIOGÓRSKA – WSPÓLNE DZIEDZICTWO

Kotlina Jeleniogórska należy do najciekawszych i najstarszych krajobrazów kulturowych Europy. Od dawien dawna rezydowali tu hrabiowie, książęta i królowie. Ślascy Piastowie i przybyli z południa Niemiec rycerze, będący protoplastami śląskich rodów arystokratycznych, służyli koronie polskiej, czeskiej, habsburskiej i pruskiej. Trzydzieści sześć zamków, pałaców i dworów to spuścizna tej wielkiej przeszłości historycznej.

Na początku XIX wieku osiedlili się w Kotlinie Jeleniogórskiej członkowie pruskiej rodziny królewskiej, za nimi podążyły liczne europejskie rody arystokratyczne. W Mysłakowicach, Karpnikach, Cieszycy, Wojanowie, Bukowcu i w Stanisławowie powstały pałace i parki krajobrazowe, których twórcami byli pruscy architekci Karl Friedrich Schinkel, August Stüler oraz architekt krajobrazowy Peter Joseph Lenné.

Wraz z końcem drugiej wojny światowej i początkiem nowego porządku politycznego przeminął wspaniały czas pałaców i ogrodów w Kotlinie Jeleniogórskiej. Dziś, wobec przemian politycznych w Europie, zaistniała nowa szansa dla tego regionu. Kilka polskich i niemieckich instytucji nawiązało współpracę, by pokazać opinii publicznej przeszłość, teraźniejszość i przyszłość pałaców i parków w Kotlinie Jeleniogórskiej.

Wystawa „Dolina Zamków i Ogrodów” jest efektem współpracy następujących instytucji:

Monumenta Silesiae w Görlitz;
Muzeum Architektury we Wrocławiu;
Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze;
Ośrodek Ochrony Zabytkowego Krajobrazu. Narodowa Instytucja Kultury, Warszawa;
Stowarzyszenie Międzyregionalnej Wymiany Kulturalnej w Berlinie

Instytucje wspomagające:

Koło Przyjaciół Zamków i Ogrodów Marchii Brandenburskiej w Berlinie; Muzeum Śląskie w Görlitz, Stowarzyszenie Pielęgnowania Kultury i Sztuki Śląskiej w Görlitz i Łomnicy; Urząd Dzielnicowy Friedrichshain-Kreuzberg/ Muzeum Kreuzbergu w Berlinie; Pałac Łomnica Sp. z o.o.

PATRONAT:

dr Robert de Jong, Amsterdam

Prezydent Międzynarodowego Komitetu Ogrodów
Historycznych i Krajobrazów Kulturalnych ICOMOS-IFLA

Kazimierz-Michał Ujazdowski, Warszawa
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa

Minister Stanu Prof. dr Julian Nida-Rümelin, Berlin
Pełnomocnik Rządu Federalnego Niemiec
ds. kultury i mediów

Realizację projektu umożliwiło wsparcie finansowe ze środków Pełnomocnika Rządu Federalnego Niemiec ds. kultury i mediów w Berlinie, Saksońskiego Ministerstwa ds. Wewnętrznych w Dreźnie, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej w Warszawie

jak również Muzeum Okręgowego w Jeleniej Górze; Fundacji Kultury Hypo w Monachium, Landu Dolnej Saksonii/Okręgu Rządowego w Brunszwiku, Stowarzyszenia Pielęgnowania Kultury i Sztuki Śląskiej w Görlitz i Lomnicy, Dolnośląskiej Kasy Oszczędności w Görlitz, Koła Przyjaciół Zamków i Ogrodów Marchii Brandenburskiej w Berlinie.

29.06.2001–26.08.2001

Muzeum Architektury we Wrocławiu

ul. Bernardyńska 5

PL 50-156 Wrocław

tel. +48/71 44-82-78

środa i sobota 10–16.00

czwartek i piątek 10–15.30

niedziela 10–17.00

07.09.2001–18.11.2001

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze

ul. Jana Matejki 28

PL 58-500 Jelenia Góra

tel. +48/75 717 26 11

wtorek, czwartek, piątek 9–15.30

środa, sobota i niedziela 9–16.30

29.11.2001–27.01.2002

Schloß Britz

Alt Britz 73

D 12359 Berlin

tel. +49/30 606 60 51

wtorek do czwartku 14–18.00

piątek 14–20.00

sobota, niedziela i święta 11–18.00

Wraz z wystawą ukazuje się dwujęzyczna książka,
424 stron i 400 ilustracji. ISBN 83-914131-0-1

DAS TAL DER SCHLÖSSER UND GÄRTEN

DAS HIRSCHBERGER TAL IN SCHLESIEN
EIN GEMEINSAMES KULTURERBE

Schlesische Riesengebirge

DAS TAL DER SCHLÖSSER UND GÄRTEN

DAS HIRSCHBERGER TAL IN SCHLESISIEN – EIN GEMEINSAMES KULTURERBE

Das Hirschberger Tal in Schlesien ist eine der ältesten und interessantesten Kulturlandschaften Europas. Von alters her haben hier Grafen, Fürsten und Könige residiert. Polnisch-schlesische Piasten und aus Süddeutschland eingewanderte Ritter, die zu den Gründern großer schlesischer Adelsgeschlechter wurden, standen hier im Dienst der polnischen, böhmischen, Habsburger und preußischen Krone. Sechsenddreißig Burgen, Schlösser und Herrenhäuser weisen auf diese große Geschichte hin.

Anfang des 19. Jahrhunderts ließen sich Mitglieder der preussischen Königsfamilie hier nieder, mit ihnen kamen viele Familie des europäischen Adels ins Hirschberger Tal. In Erdmannsdorf, Fischbach, Ruhberg, Schildau, Buchwald, Stonsdorf und vielen anderen Orten entstanden Schlösser und Parkanlagen, gestaltet von preußischen Baumeistern und Landschaftsarchitekten wie Karl Friedrich Schinkel, August Stüler und Peter Joseph Lenné. Mit dem Ende des Zweiten Weltkriegs und der Neuordnung Europas ging die große Zeit der Schlösser und Gärten im Hirschberger Tal – vorläufig – zu Ende. Heute, nach der politischen Wende in Europa gibt es eine neue Chance für die Region. Fünf deutsche und polnische Institutionen haben sich zusammengeschlossen, um über die Vergangenheit, Gegenwart und Zukunft der Schlösser und Gärten im Hirschberger Tal zu berichten.

Die Ausstellung „Das Tal der Schlösser und Gärten“ ist Ergebnis der Zusammenarbeit von:

Architekturmuseum Breslau

Bezirksmuseum Hirschberg

Gesellschaft für interregionalen Kulturaustausch, Berlin

Monumenta Silesiae, Görlitz

Zentrum für den Schutz historischer Landschaften, Nationales Kulturinstitut, Warschau

mit Unterstützung von:

Bezirksamt Friedrichshain-Kreuzberg von Berlin/Kreuzberg Museum; Freundeskreis Schlösser und Gärten der Mark in Berlin; Schloß Lomnitz GmbH in Lomnitz; Schlesisches Museum zu Görlitz; Verein zur Pflege schlesischer Kunst und Kultur, Görlitz und Lomnitz.

SCHIRMHERREN:

Dr. Robert de Jong, Amsterdam

Präsident des Internationalen Komitees für historische Gärten und Kulturlandschaften ICOMOS-IFLA

Staatsminister Prof. Dr. Julian Nida-Rümelin, Berlin

Beauftragter der Bundesregierung für Angelegenheiten der Kultur und der Medien

Kazimierz-Michał Ujazdowski, Warschau

Minister für Kultur und Nationales Erbe der Republik Polen

Die Realisierung des Projekts wurde ermöglicht aus Mitteln des Beauftragten der Bundesregierung für Angelegenheiten der Kultur und der Medien in Berlin, des Sächsischen Staatsministeriums des Innern in Dresden und der Stiftung für deutsch-polnische Zusammenarbeit in Warschau

sowie des Bezirksmuseums Hirschberg, der Hypo-Kulturstiftung in München; des Landes Niedersachsen/Bezirksregierung Braunschweig, des Vereins zur Pflege schlesischer Kunst und Kultur in Görlitz und Lomnitz, der Niederschlesischen Sparkasse in Görlitz, dem Freundeskreis der Schlösser und Gärten der Mark in Berlin.

29.06.2001-26.08.2001

Muzeum Architektury we Wrocławiu

ul. Bernardyńska 5

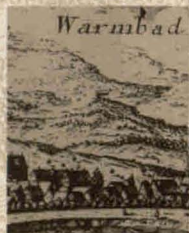
PL 50-156 Wrocław

Tel. +48/71 44-82-78

Mittwoch und Samstag 10-16.00 Uhr

Donnerstag und Freitag 10-15.30 Uhr

Sonntag 10-17.00 Uhr

07.09.2001-18.11.2001

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze

ul. Jana Matejki 28

PL 58-500 Jelenia Góra

Tel. +48/75 717 26 11

Dienstag, Donnerstag, Freitag 9-15.30 Uhr

Mittwoch, Samstag und Sonntag 9-16.30 Uhr

29.11.2001-27.01.2002

Schloß Britz

Alt Britz 73

D 12359 Berlin

Tel. +49/30 606 60 51

Dienstag bis Donnerstag 14-18.00 Uhr

Freitag 14-20.00 Uhr

Samstag, Sonntag und feiertags 11-18.00 Uhr

Zur Ausstellung erscheint ein zweisprachiges Begleitbuch mit 424 Seiten und 400 Abbildungen. ISBN 83-914131-0-1

090006

Layout Ellen Kober